

**PISMO BISKUPA SPLITSKE METROPOLIJE
SVEĆENICIMA I VJERNICIMA
O SLAVLJENJU SVETIH MISA I DRUGIH LITURGIJSKIH SLAVLJA
U VRIJEME ZARAZE KORONAVIRUSOM**

Draga braćo i sestre!

Raduje nas što je sazrijelo vrijeme da se postupno ublažavaju mjere ograničavanja vjerskih okupljanja u vrijeme pandemije. U četvrtak, 23. travnja 2020. god., Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku kojom se dopuštaju vjerska okupljanja od 2. svibnja 2020. god., čija je obustava bila donesena odlukom Stožera civilne zaštite od 19. ožujka 2020. god.

Dok zahvaljujemo svima koji vode brigu o našem zdravlju, zahvaljujemo i vama, dragi svećenici i vjernici, što ste odgovorno prihvatili i pridržavali se Odredbi HBK od 19. ožujka 2020. god. s obzirom na sprječavanje širenja bolesti COVID-19. Odredbe smo donijeli, prema Odluci Stožera civilne zaštite, iz ljubavi i odgovornosti prema vjernicima i društvenoj zajednici u kojoj živimo, osobito prema najugroženijima. Vjerujemo da je ta, za nas teška odluka, pomogla usporavanju širenja pandemije, a time i održivosti sustava zdravstvene skrbi.

Proteklih tjedana smo često, osobno i obiteljski, upravljali molitve i vapaje Isusu i Majci Mariji, koja je kao zdravlje bolesnih *slika sigurne nade i utjehe*. Potičemo vas da i dalje vršite djela pobožnosti i molite naše nebeske zaštitnike da nam pomognu biti postojanima u vjeri i da nam isprose mir duše i zdravlje tijela.

Vjerujemo da čovjeka od početka stvaranja prati i vodi Milosrdni Otac, ali i da to ne isključuje našu vjerničku odgovornost za naš život i život bližnjih. Zato vas pozivamo da ovoj situaciji nastavite pristupati vjernički odgovorno i držite se svih uputa, kako bi sustav zdravstvene skrbi mogao i dalje funkcionirati, a mi vjernici, što je nama osobito važno, mogli nastaviti s javnim vjerskim okupljanjima.

Prema odluci Vlade kojom se dopuštaju vjerska okupljanja, a na tragu preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, mi, biskupi Splitske metropolije, donosimo sljedeće odredbe:

1. Tamo gdje je moguće, neka se svete mise slave na otvorenom, uz držanje mjera fizičkog razmaka.
2. Neka se vrata crkve drže otvorena da ih vjernici ne moraju dodirivati pri ulasku/izlasku iz crkve. Neka se uklone molitvenici i pjesmarice iz klupa. Kada god su crkve otvorene neka se unutra obdržava potreban fizički razmak i pojačano vodi briga o higijeni, prozračivanju i čišćenju.
3. Neka posude za blagoslovljenu vodu na ulazima u crkve i kapele i dalje ostanu prazne.
4. Svećenici koji slave mise s narodom dužni su prije mise izmjeriti temperaturu. Svećenik koji ima neki od sljedećih simptoma: tjelesna temperatura iznad 37.2°C,

kašalj, poteškoće s disanjem, kratak dah, neka ne slavi misu s narodom, niti dijeli sakramente, a ako nije u mogućnosti pronaći zamjenu, neka otkaže svetu misu. Isto tako, ako svećenik sumnja da je možda zaražen, a još nema simptome, neka ne slavi misu s narodom, niti dijeli sakramente.

5. Neka se do daljnjega suzdrže od dolazaka na svete mise:
 - starije i bolesne osobe;
 - osobe sa simptomima povišene tjelesne temperature, kašlja, poteškoća s disanjem, kratkog daha;
 - osobe s kroničnim bolestima poput bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećerne bolesti, malignih bolesti;
 - osobe koje su pod rizikom da su mogle biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogle biti zaražene s COVID-19 ili su u samoizolaciji.
6. Neka se u crkvama označe sva predviđena mjesta za vjernike koja moraju biti međusobno udaljena najmanje dva metra u svim smjerovima. Za članove zajedničkog kućanstva nije potrebno da jedni od drugih budu odvojeni dva metra.
7. Neka u svakoj crkvi za svako misno slavlje budu određeni redari koji bi vjernicima pomogli držati se svih uputa. Redari neka obavezno nose maske i rukavice. Na ulasku u crkvu neka svakom vjerniku poprskaju ruke sredstvom za dezinfekciju. Dužnost je redara ograničiti ulazak u crkvu onolikog broja vjernika koliko ima označenih mjesta, vodeći računa o pravilu vezanom za zajednička kućanstva. Neka se ostalim sudionicima, gdje god je to moguće uz držanje fizičkog razmaka, omogući praćenje liturgijskog slavlja izvan crkve. Neka se u crkvu ulazi na jedna vrata, a izlazi na druga, gdje god je to moguće. Neka se nakon svake mise prema uputama HZJZ-a dezinficira i prozračí crkvu.
8. Prije mise, prilikom pripreme darova (kruha i vina) za svetu misu potrebno je nositi zaštitnu masku i prethodno dezinficirati ruke. Nakon što se pripreme darovi, neka se ciborij i plitica pokriju i cijelo vrijeme, a što uključuje i vrijeme posvete, ostanu pokriveni, kako ih se ne bi kapljično kontaminiralo.
9. Neka se mise slave bez služenja ministranata.
10. Neka se u obredu pružanja mira ne koristi gesta pružanja ruke.
11. Neka svećenik, djelitelj svete pričesti, prije samog čina podjeljivanja svete pričesti stavi zaštitnu masku i dezinficira ruke.
12. Za vrijeme pričesti, vjernici neka ostanu na svojim mjestima, odnosno neka se minimalno kreću u crkvi, a svećenik neka dođe do njih. Podjela svete pričesti neka bude isključivo na ruku. Neka se ciborij drži većim dijelom prekriven (poklopcem ili folijom) i pazi da se ciborij tijekom pričesti ne približava previše vjernicima da oni ne bi kapljično kontaminirali druge hostije. Neka se djeci ne stavlja križić tijekom pričesti.
13. Neka u koncelebriranim slavljima glavni slavitelj, nakon što je dezinficirao ruke, sam pojedinačno podijeli hostije koncelebrantima, i neka se on pričesti pod obje prilike, a ostali samo blagovanjem Tijela Kristovog.

14. Neka se za ispovijed koristi prostor (crkva, sakristija ili dvorana) gdje je moguće ostvariti potreban fizički razmak. Neka i ispovjednik i pokornik nose zaštitne maske, a prije ulaska pokornik je dužan dezinficirati ruke. Neka vjernici koji čekaju ispovijed drže potreban fizički razmak.
15. Pjevački zborovi, ovisno o veličini prostora za pjevače, neka se svedu na nekolicinu koja može održavati propisani razmak.
16. Neka se za vrijeme svete mise ne skuplja milostinja, a vjernici mogu ostaviti svoj prilog u prigodno postavljenim košaricama nakon svete mise.
17. Sakramenti krštenja i ženidbe neka se slave držeći se fizičkog razmaka od najmanje dva metra između osoba, s izuzetkom za članove istog kućanstva. Neka svećenik nosi zaštitnu masku u onim dijelovima obreda u kojima ne može držati potreban fizički razmak. Obredne geste koje uključuju dodir, kao i bliske fizičke kontakte, treba svesti na najmanju moguću mjeru ili izbjegavati. Krštenja se vrše isključivo polijevanjem i to vodom blagoslovljenom unutar obreda.
18. Prilikom podjeljivanja sakramenta bolesničkog pomazanja svećenik mora prije dolaska kod bolesnika staviti jednokratnu zaštitnu masku i rukavice. Bolnički kapelani i svećenici koji pastoralno skrbe u staračkim domovima i drugim sličnim ustanovama trebaju slijediti upute spomenutih ustanova za prevenciju zaraze.
19. Prilikom slavlja kršćanskih sprovoda neka se obdržavaju zdravstvene i sigurnosne upute mjerodavnih državnih institucija. Sprovodne mise se mogu održavati samo nakon ukopa pokojnika i držeći se gore navedenih uvjeta za slavljenje svetih misa.
20. Na vjerskim okupljanjima preporuča se svima nošenje maski.
21. Župna kateheza i druge župne aktivnosti za djecu i mlade u organizaciji župe ostaju odgođeni do daljnjega. Sva ostala župna slavlja, sakramentali, pučke pobožnosti i drugi događaji kao i svi sastanci, kako unutar zatvorenih prostora tako i na otvorenim prostorima, neka se održavaju isključivo ako su pastoralno opravdani i ako se može zadovoljiti uvjet fizičkog razmaka i druge propisane mjere. Pučke pobožnosti i drugi događaji unutar crkve ne mogu biti neposredno prije niti neposredno nakon svete mise.
22. Sve vjernike koji zbog ove situacije u svojoj savjesti smatraju da ne mogu ili ne trebaju ići na misu, kao dijecezanski biskupi, oslobađamo dužnosti sudjelovanja na nedjeljnoj svetoj misi i potičemo ih da prijenos svete mise prate putem radija, televizije ili društvenih mreža. Također, potičemo ih i na duhovnu pričest tako da sebi posvješćuju stvarnu Kristovu prisutnost u euharistijskim prilikama i bude želju za sjedinjenjem s Njim.
23. Župni, biskupijski i drugi crkveni uredi, ako je to nužno neka se otvore, ali se i dalje vjernicima preporučuje, kada god je to moguće, da se obraćaju navedenim ustanovama telefonom ili elektroničkom poštom.
24. U crkvenim ustanovama u kojima živi više osoba, kao što su svećenički domovi, redovničke kuće, sjemeništa, neka se i dalje ograniče izlasci i kontakti s posjetiteljima izvana.

25. Katolički vrtići, škole i druge odgojno-obrazovne i dobrotvorne ustanove dužne su slijediti upute Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i nadležnih ministarstava.

Sastavni dio ovih odredaba su: *Preporuke za sprečavanje zaraze COVID-19 u crkvenim prostorima vezano za vjerska okupljanja* i *Preporuke za korištenje maski za lice* HRVATSKOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO, koje su u prilogu i koje molimo da se detaljno prouče. Molimo odgovorne osobe da s ovim odredbama upoznaju vjernike u svojim zajednicama.

Ove odredbe stupaju na snagu u subotu, 2. svibnja 2020. god., u 24:00 sata te vrijede do opoziva ili do drugačije odluke. Stupanjem na snagu ovih odredaba opozivaju se sve ranije odredbe izdane u vezi s opasnošću od zaraze koronavirusom. Cilj ovih odredaba je omogućiti vjerska slavlja s narodom u vremenu pandemije, pa vas molimo da nam svojim odgovornim ponašanjem u tome pomognete.

Dok u ovo uskršno vrijeme razmatramo otajstvo Kristove slavne pobjede nad smrću i nad grijehom, sjetimo se onih koji proživljavaju teške trenutke neizvjesnosti, straha i panike i budimo im blizu sa svojom molitvom, žrtvom i ljubavlju.

Sve vas stavljamo pod moćni zagovor naše nebeske Majke – Blažene Djevice Marije, svetog Josipa i naših svetih zaštitnika: Dujma, Vlaha, Mihovila i Stjepana.

U Kristu vam odani,

† **Marin Barišić**, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit
† **Mate Uzinić**, dubrovački biskup
† **Tomislav Rogić**, šibenski biskup
† **Petar Palić**, hvarski biskup

30. travnja 2020.